

খোতবা জুমা

চৈয়েদেনা হজরত আকদছ আমিরুল মোমিনিল খলিফাতুল মছিহ পঞ্চম
(আইঁৈ) যে ২০২০ চনৰ ২৪ জুলাই তাৰিখত মছজিদ মোবাৰক ইচ্ছলামাদ
(বৃটেইন্ট) প্ৰদান কৰা জুমাৰ খোতবাৰ সাৰংশ।

আশ্বহাদু আল্লা ইলাহা ইলাহাহ ওয়াহদাহ লাশ্বাৰিকালাহ ওয়া আশ্বহাদু আলা মুহাম্মাদান আবদুহ ওয়া বাচুলুহ - আশ্বা
বাদু ফাউজুবিল্লাহ হিমিনা শ্বায়তানিৰ বাজিম - বিছমিল্লাহিৰ বাহমানিৰ বাহিম - আলহামদু লিল্লাহি বাবিল আলামিন-আৱ
বাহমানিৰ বাহিম- মালিকি ইয়াও মিদিন - ইয়াকানা বুদু ওয়া ইয়া কানাছ তাঙ্গন- ইহদিনা ছিবাতাল মুছতাকিম ছিবাতাল্লাজিনা
আন-আমতা আলায়হিম গায়বিল মাগজুবি আলায়হিম ওয়ালাজালিন।

তাছাহুদ, তাউয আৰু ছুৰা ফাতিহা পাঠৰ পিছত হজুৰ আনোৱাৰ (আইঁৈ)যে কয় যে - জুমাৰ খোতবাত হজৰত ছাআদ
বিন আবি উকাচ (ৰাঃ)ৰ জীৱনী সম্পর্কে বৰ্ণনা চলি আছে। হজৰত ছাআদ আবি উকাচ (ৰাঃ)যে বছুলুল্লাহ (ছাঃ)ৰ লগত
বদৰৰ যুদ্ধ, অহুদ, খন্দক, হুদায়বিয়াহ খয়বৰ, মঙ্গা বিজয়, আদিকৰি সকলো সমৰ ভূমিত যোগদান কৰিছিল। এখেত (ৰাঃ)যে
বছুলুল্লাহ (ছাঃ)ৰ বাছনি কৰা দক্ষ তীৰ আন্দাজী সকলৰ মাজত এজন আছিল। হজৰত ছাদ বিন আবি উকাচ (ৰাঃ)যে সেই
পথম জন ব্যক্তি আছিল যিজনে আল্লাহৰ বাটত শক্র নিধন কৰিছিল আৰু এইজনেই আছিল পথমজন ব্যক্তি, যিজনে সৰ্বপৰ্থম
আল্লাহৰ দ্বীন বক্ষার্থে তীৰ নিক্ষেপ কৰিছিল। হজৰত উবায়দাহ বিন হাবছাৰ নেতৃত্বত যোৱা দলত পথম এই ঘটনা সংগঠিত
হৈছিল।

দ্বিতীয় হিজৰিব জমাদিটল আউয়াল মাহত হজৰত বছুলুল্লাহ (ছাঃ)যে হজৰত ছাআদ বিন আবি উকাচ (ৰাঃ)ক আঠজন
মুহাজেৰিনৰ এটা দলৰ আমিৰ নিযুক্ত কৰি কুৰাইছ সকলৰ পৰিকল্পনা সম্পর্কে খবৰ লবলৈ খিৰাৰ নামক ঠাইলৈ পঠাই
দিছিল। এনেদৰে হজৰত ছাআদ (ৰাঃ)যে হজৰত আব্দুল্লাহ বিন জুহাশৰ নেতৃত্বত যোৱা দলৰ লগতও অংশ গ্ৰহণ কৰিছিল।

হজৰত ছাআদ বিন আবি উকাচ (ৰাঃ)ৰ বীৰত্ব সম্পর্কে উল্লেখ আছে যে বদৰৰ বণ ভূমিত হজৰত ছাআদ (ৰাঃ) পদাতিক
হোৱা সত্ত্বেও আৰোহী সকলৰ দৰেই বীৰদৰ্পে বণ ভূমিত নিজৰ অস্বৰ চাক-চিক্ক প্ৰদৰ্শন কৰি প্ৰাণটোক যুঁজিছিল। যাৰ ফলত
হজৰত ছাআদ বিন উকাচ (ৰাঃ)ক ফাৰাচুল ইচ্ছলাম বুলি কোৱা হৈছিল। অৰ্থাৎ ইচ্ছলামৰ আৰোহী বাদছাহ। বিখ্যাত অহুদৰ
বণ ভূমিত হজৰত ছাআদ বিন আবি উকাচ (ৰাঃ)সেই নগণ্য কেইজনমান লোকৰ সৈতে আছিল, যি সকলে হতাশা গ্ৰস্থ কঠিন
বিগদজনক মুগ্ধতত বছুলুল্লাহ (ছাঃ)ক বেষ্টন কৰি বীৰদৰ্পে শক্রক প্ৰতিৰোধ কৰিছিল। কিন্তু এই অহুদৰ বণ ভূমিতেই হজৰত
ছাআদ বিন আবি উকাচ (ৰাঃ)ৰ ভাই উতো বিন আবি উকাচে (এইজনে মুশাৰিক সকলৰ ফালে যোগ দি যুদ্ধত নামিছিল।
সুযোগ বুজি তিৰ আক্ৰমণ চলাই আহি হজৰত আকদছ মহম্মদ বছুলুল্লাহ (ছাঃ)ৰ তলৰ পাৰিব দুটা দন্ত শ্বহীদ (ভাঙ্গি) কৰি
দিছিল। যাৰ ফলত বছুলুল্লাহ (ছাঃ)ৰ মুখ মোবাৰক বৰকৈ আঘাত প্ৰাপ্ত হৈছিল। উতো বিন আবি উকাচৰ ভাই হজৰত ছাআদ
বিন আবি উকাচ (ৰাঃ)মুছলমানৰ ফালৰ পৰা যুদ্ধ কৰিছিল। যেতিয়া এখেত (ৰাঃ)যে উতোৰ এই দুস্কার্যৰ কথা গম পাইছিল
তেতিয়া কৰণ আবেগে এখেত (ৰাঃ)ৰ হিয়া প্ৰতিশোধ দাবানলত দন্ধ হবলৈ হৈছিল। এখেত (ৰাঃ)যে কৈছিল যে কৈছিল
যে মই মোৰ ভায়েকক হত্যা কৰিবলৈ এনেকুৱা ব্যাকুল হৈ পৰিছিলো যে সন্তৰত আগতে এনেকুৱা ব্যাকুলতা কোনো
বিয়েই মোৰ অন্তৰত কেতিয়াও উপজা নাছিল। মই দুবাৰকৈ শক্র শাৰী ভেদ কৰি সেই অত্যাচাৰীক বিচাৰি গৈছিলো যে
তাক মই নিজ হাতেৰে টুকুৰা - টুকুৰ কৰি হৃদয়খন জুৰ পেলাম কিন্তু উতো মোক দেখা মাৎৰেই এনেদৰে আনফালে ফালৰি
কাটি গৈছিল যে যেনেকৈ পছৰে চিকাৰীৰ আক্ৰমণত পলাই সাৰে। অৱশ্যেত যেতিয়া মই তৃতীয় বাবে আকৌ উতোৰ ফালে
চোঁচা লৈছিলো তেতিয়া আঁহজৰত (ছাঃ)যে মৰম উজাৰি মোক কৈছিল যে - হে বান্দাহে খোদা ! তোৰ কিবা প্ৰাণ বিৰ্সজন
দিয়াৰ ইচ্ছা আছে নেকি ? গতিকে তেতিয়া মই হজুৰ (ছাঃ)ৰ বাধা প্ৰদানত থমকি বৈ সেই সিদ্ধান্ত এৰিছিলো।

আঁহজৰত (ছাঃ)যে বণ ভূমিত হজৰত ছাআদ বিন আবি উকাচ (ৰাঃ)ক পিছৰ পৰা তীৰ হাতত তুলি দিছিল আৰু ছাআদে
সেয়া শক্রৰ ওপৰত নিক্ষেপ কৰি গৈছিল। এবাৰ বছুলুল্লাহ (ছাঃ)যে হজৰত ছাআদক কৈছিল যে তোমাৰ ওপৰত মোৰ মা,
বাপ উচ্ছৰ্গিত হওঁক, তুমি ধাৰাসাৰে তীৰ চলাই যোৱা। হজৰত ছাআদ বিন আবি উকাচে নিজৰ শেষ বয়সলৈ আঁহজৰত
(ছাঃ)ৰ এই বাক্যখনি স্বগৌৰবে বৰ্ণনা কৰি থাকিছিল।

অন্ধদৰ বণ ভূমিত এজন ভয়ানক শক্র আছিল, যাৰ নাম আছিল হাবান। এওঁৰ চলোৱা এটা তীৰ হজৰত উন্মে ইয়ামিনৰ আঁচলত গৈ লাগিছিল। তেতিয়া উন্মে ইয়ামিনে আহত যুদ্ধা সকলক পানী পান কৰোৱাই আছিল। সেই তীৰ লগাত হাবানে হাহিংবলৈ লৈছিল। বছুলুন্নাহ (ছাঃ)য়ে হজৰত ছাআদক হাবানলৈ চলোৱাৰ বাবে এটা তীৰ হাতত তুমি দিছিল। ছাআদৰ নিক্ষেপিত সেই তীৰ গৈ হাবানৰ গলধনত লাগিছিল আৰু তেওঁ পিছফালে ওলটি পৰিছিল, যাৰ ফলত তেওঁ নঞ্চা হৈ গৈছিল। এই অৱস্থা চাই বছুলুন্নাহ (ছাঃ)য়ে মিচিকিয়াইছিল। নবী কৰিম (ছাঃ)ৰ এই আনন্দ আল্লাহ তায়ালাৰ সেই দয়াৰ ওপৰত আছিল যে আল্লাহ তায়ালা এজন বিপদজনক শক্রক এনেকুৱা এটা তীৰেৰে আঁতৰ কৰি দিছিল যি তীৰৰ ফলেই নাছিল। এটা বোৱায়েতত উল্লেখ আছে যে অন্ধদৰ যুদ্ধৰ দিনা হজৰত ছাআদে এক হাজাৰ তীৰ নিক্ষেপ কৰিছিল।

হুদায়বিয়াৰ সন্ধিৰ সময়ত সন্ধি পত্ৰত যি সকল চাহাবায় সাক্ষী হিচাপে স্বাক্ষৰ কৰিছিল, সেই সকলৰ ভিতৰত হজৰত ছাআদ বিন আবি উকাচ (ৰাঃ)য়েও চামিল আছিল। মক্কা বিজয়ৰ সময়ত হজৰত হজৰত ছাআদ বিন আমি উকাচৰ হাতত মুহাজেৰিণ সকলৰ তিনি পতাকাৰ এটা পতাকা তুমি দিয়া হৈছিল। বিদায় হজৰ সময়ত ছাআদৰ বৰ টান অসুখ হৈছিল। এই বিষয়ে উল্লেখ কৰোঁতে হজৰত ছাআদে বৰ্ণনা কৰিছে যে - মই মক্কাত গৈ টান নৰিয়াত পৰিছিলো আৰু মৰো মৰো অৱস্থা হৈ গৈছিল। বছুলুন্নাহ (ছাঃ)য়ে মোক দেখিবলৈ আহিছিল, তেতিয়া মই আবেদন কৰিছিলো - ইয়া বছুলুন্নাহ মোৰ ওচৰত বহুত ধন-সম্পত্তি আছে আৰু মোৰ একমাত্ৰ জীয়েক জনীয়ে তাৰ উত্তোধিকাৰী, গতিকে মই এই সম্পত্তিৰ তিনি ভাগৰ দুই অংশ ছদকা হিচাপে দিব পাৰিমনে ? তেখেত (ছাঃ)য়ে কৈছিল নহয়, তেনেকৈ নোৱাৰা। মই আকৌ কৈছিলো তেন্তে আধা সম্পত্তি ছদকা কৰিব পাৰিমনে ? তেখেত (ছাঃ)য়ে কৈছিল নহয়, তেনেকৈ নোৱাৰা। মই আকৌ কৈছিলো সুধিছিলো তেন্তে তিনি ভাগৰ এভাগ ছদকা কৰিব পাৰিমনে ? আঁহজৰত (ছাঃ)য়ে কৈছিল - ঠিক আছে। কিন্তু এয়াও বহুত বেছি হয়।

হজুৰ আনোৱাৰ (আইঃ)য়ে কয় যে - উক্ত বোৱায়েতত পৰা ফিকাহ বিদ সকলে এয়া ধাৰণা কৰে যে তিনি ভাগৰ এভাগ ধনমালতকৈ বেছি অচিয়ত কৰিব নোৱাৰে। হজৰত মুচলেহ মাওউদ (ৰাঃ)য়ে এই বিষয়ে বৰ্ণনা কৰিছে যে আহাদীছেও এই কথাৰ সাক্ষ্য বহন কৰে যে নিজৰ খৰচ হিচাপ কৰি বাকী সকলো ধন-মাল ছদকা কৰা ইচ্ছামী আদেশ নহয়। গতিকে বছুন্নাহ (ছাঃ)য়ে কৈছে যে - তোমালোকৰ কিছুমানে নিজৰ সকলো ধন-মাল ছদকাৰ বাবে লৈ আনে। পিছত আকৌ পৰমুখাপেখি হৈ লোকৰ আগত হাত পাতিৰ লগা হয়। ছদকা কেৱল উপাৰিধি মালৰ পৰাহে হয়। এনেদৰে আৰু কৈছে যে - যদি তোমালোকে নিজৰ উত্তোধিকাৰীক সা-সম্পত্তি দি দৈ যোৱা, সেয়া বেছি উত্তম। ইয়াৰ তুলনাত বেয়া হ'ল উত্তোধিকাৰীক দৰিদ্ৰতাৰ কবলত এৰি গৈ সিহঁতক লোকৰ আগত হাত পাতিবলৈ বাধ্য কৰা। গতিকে এই বিষয়ে ইচ্ছামৰ নিৰ্দেশ হ'ল - যিবোৰ ধন-সম্পদ প্ৰয়োজনতকৈ অধিক আছে, সেয়া বিতৰণ কৰি দিয়া উচিত। নিজৰ সম্পৰ্গ সা-সম্পত্তি ছদকা কৰাটো ইচ্ছাম বিকল্প আৰু চাহাবা সকল আমল বিকল্প কাৰণ চাহাবা সকলৰ আমল এনেকুৱা আছিল যে তেওঁলোকৰ কিছুমানৰ মৃত্যুৰ পিছত লাখ লাখ টকাৰ সম্পত্তি তেওঁলোকৰ উত্তোধিকাৰীৰ মাজত বিতৰণ কৰি দিয়া হৈছিল।

হজৰত ছাআদ বিন আবি উকাচ (ৰাঃ)য়ে বৰ্ণনা কৰিছে যে যেতিয়া মই মক্কাত বেমাৰত পৰিছিলো তেতিয়া বছুলুন্নাহ (ছাঃ)য়ে মোক দেখিবলৈ আহিছিল। আন এটা বোৱায়েতত উল্লেখ আছে যে বছুলুন্নাহ (ছাঃ)য়ে মক্কাৰ এজন ব্যাক্তিক বিশেষ ভাৱে নিযুক্ত কৰিছিল যে তেওঁ যেন হজৰত ছাআদক বৰ্কণা-বেক্ষণ কৰে। বছুলুন্নাহ (ছাঃ)য়ে লোক জনক নিৰ্দেশ দিছিল যে যদি হজৰত ছাআদে মক্কাত মৃত্যুবৰণ কৰে তেন্তে তাক যেন মক্কাত সমাধিষ্ঠ কৰা নহয় বৰং মদিনালৈ লৈ আনা হয় আৰু মদিনাত যেন দফন কৰা হয়।

হজুৰ আনোৱাৰ (আইঃ)য়ে কয় যে - হজৰত মুচলেহ মাওউদ (ৰাঃ)ৰ য়ে বৰ্ণনা কৰিছে যে - হজৰত উমৰ (ৰাঃ)ৰ খিলাফত কালত যেতিয়া খচৰ পৰবেজৰ নাতি (ইয়াজিদগৰ্ড) সিংহাসনত অধিষ্ঠিত হোৱাৰ পিছত ইবাকত মুচলমান সকলৰ বিৰুদ্ধে এক বিশাল পৰিকল্পনাবে সৈতে বণ প্ৰশিক্ষণ আৰম্ভ কৰা হৈছিল। তেতিয়া হজৰত উমৰ (ৰাঃ)য়ে তেওঁলোকৰ বিৰুদ্ধে হজৰত ছাআদ বিন আবি উকাচৰ নেতৃত্বত এটা সৈন্য দল পঠিয়াইছিল আৰু আদেশ দিছিল যে ইবাগৰ বাদছাহৰ সৈতে যুদ্ধ সংগঠিত কৰাৰ আগতে তোমালোকৰ বাবে ফৰজ হব যে তোমালোকৰ ফালৰ এজন প্ৰতিনিধি ইবাগৰ বাদছাহৰ দৰবাৰলৈ পঠাই দিবা আৰু তাক ইচ্ছাম গ্ৰহণ কৰি লবলৈ আমন্ত্ৰণ জনাবা। গতিকে এওঁলোকে এই নিৰ্দেশ অনুযায়ী এটা সৰু প্ৰতিনিধি দলক ইয়াজিদগৰ্ডৰ সাক্ষাৎৰ বাবে পঠাই দিছিল। যেতিয়া এই দলটো গৈ ইবাগৰ বাদছাহৰ দৰবাৰত উপস্থিত হৈছিল তেতিয়া দলনেতা হজৰত নুমান বিন মাকৰনে হজৰত বছুলে কৰিম (ছাঃ)ৰ আবিৰ্ভাৰৰ কথা উল্লেখ কৰি কৈছিল যে - তেখেত (ছাঃ)য়ে আমাক আদেশ দিছে যে - আমি যেন ইচ্ছাম ইচ্ছাম প্ৰাচাৰ কৰোঁ আৰু জগতৰ সকলো লোকক সত্য দীনত যোগদান কৰিবলৈ আমন্ত্ৰণ জনাওঁ। এই আদেশ অনুযায়ী আমি আহি আপোনাৰ দৰবাৰত উপস্থিত হৈছোঁহি আৰু

আপোনাক ইচ্ছাম গ্রহণ আমন্ত্রণ জনাইছো। এই কথা শুনি ইবাণ বাদছাহ ইয়াজিদগর্ড ক্রেধান্ধিত হৈ উঠিছিল আৰু এজন চক্ৰবক আদেশ দিছিল যে - যোৱা মাটিৰ এটা বস্তা লৈ আহা। যেতিয়া সেই মাটিৰে ভৰ্তি বস্তা লৈ আনা হৈছিল তেতিয়া থাহে ইবানে ইচ্ছামী দলটোৰ নায়ক আগলৈ মাতি আনিছিল আৰু কৈছিল যে এই মাটিৰ বস্তাৰ বাহিৰে তোমালোকে আৰু একোকে নোপোৱা। তেতিয়া চাহাবীজনে নশ্বতাৰে আগুৱাই গৈ বাদছাহৰ আগত সম্বানেৰে মূৰ দোৱায় আৰু সেই মাটিৰ বস্তাটো নিজৰ পিঠিত তুলি লৈ বেগেৰে জপিয়াই দৰবাৰৰ বাহিৰত আহি থিয় হৈছিল আৰু লগৰীয়া সকলক উচ্চস্বৰে কৈছিল - আজি থাহে ইবান নিজ হাতেৰে নিজ দেশৰ জমিন আমাৰ হস্তাধীন কৰি দিছে। ইয়াৰ পিছত চাহাবাৰ দলটোৱে ঘোৰাত উঠি বেগেৰে তাৰ প্ৰস্থান কৰিছিল। ইবানৰ সম্বাটে যেতিয়া চাহাবা সকলৰ এই ধৰণি শুনিবলৈ পাইছিল তেওঁ সিংহসনতে কপি উঠিছিল আৰু তৎক্ষণাত নিজৰ দৰবাৰী সকলক আদেশ দিছিল যে দৌৰি যোৱা আৰু মাটিৰ বস্তা সিহতৰ ওভাতাই লৈ আনা, এয়া বৰ অশুভ কাম হৈ গৈছে যে মই নিজ হাতেৰে নিজৰ দেশৰ মাটি তেওঁলোকৰ হাতত ন্যাস্ত কৰিছো। কিন্তু চাহাবাৰ সকলে সেই সময়ত দেৰিলৈকে ঘোৰাত আৰোহন কৰি বহুবৰ্ষৰ পাইছিলগৈ। কিন্তু অৱশেষত সেয়াই হৈছিল, যি তেওঁলোকে কৈছিল আৰু কেইটামান বছৰৰ ভিতৰতেই গোটা ইবান মুছলমানৰ অধীনস্থ হৈ পৰিছিল।

হজুৰ আনোৱাৰ (আইঃ)য়ে কয় যে - এনেকুৱা মহা জাগৰণ মুছলমান সকলৰ মাজত কিয় জন্ম লৈছিল ? ইয়াৰ উত্তৰত কৰ লাগিব যে কোৰ-আনী শিক্ষাৰ প্ৰেৰনায় তেওঁলোকৰ চৰিত্ৰ আৰু অভ্যাসৰ মাজত এটা নৱজাগৰণৰ সৃষ্টি কৰিছিল। তেওঁলোকৰ দৈহিক জীৱনৰ ওপৰত এই শিক্ষায় এক আঘাৰ বলিদানৰ অনুপ্ৰেৰণা প্ৰৱল কৰি তুলিছিল আৰু তেওঁলোকক উচ্চ কাৰ্য্যক্ৰমনিকা আৰু উচ্চ মৰ্যাদা সম্পন্ন চৰিত্ৰ গঠনৰ বাবে থিয় কৰাই দিছিল। ইয়াৰ ফল স্বৰূপেই সেই লোক সকলে জগতত ইচ্ছাম প্ৰচাৰক হৈ থিয় হব পাৰিছিল আৰু ইচ্ছামী শিক্ষা অনুধাৰনা আৰু আমল কৰি বেলেগক প্ৰকৃত মুছলমান বনাওতা হৈছিল। কোনো শক্তিৰ ভয় আৰু বিপদে তেওঁলোকক ভীতিগ্ৰস্থ কৰিব পৰা নাছিল।

হজুৰ আনোৱাৰ (আইঃ)য়ে কয় যে হজৰত ছাতাদ (ৰাঃ)ৰ বিষয়ে থকা বাকী ঘটনাবলী ইনশা আল্লাহ আগলৈ বৰ্ণনা কৰা হব।

খোতবা জুমাৰ শেষত হজুৰ আনোৱাৰ (আইঃ)য়ে মকৰমা বুশৰা আক্ৰম চাহিবা পঞ্জী মহম্মদ আক্ৰম বাজওয়া চাহাব আৰু মকৰম ইকবাল আহমদ চাহাব, মকৰম গোলাম ফাতিমা ফেহমিদা চাহিবা, মকৰম মহম্মদ আহমদ চাহাব, (হায়দৰাবাদী) লগতে মকৰম ছেলিম হচ্ছেন আলয়াবী চাহাব (ছুবিয়া) আদি সকলোৰে চমু জীৱনী আলোচনা কৰি নমাজে জানাজা গায়েৰ পঢ়া হব বুলি ঘোষনা কৰে। ইয়া লিঙ্গাহি ওয়া ইয়া ইলায়াহি ৰাজিউন। (আমিন)

Assamese Khulasa Khutba Jumma Huzoor Anwar 24 JULY . 2020

(BOOK POST PARINTED MATTER)

To

From: Ahmadiyya Circle Office, Abhayapuri M.G. Road W/n-IV, Bongaigaon Assam 783384. # 9707110844